

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №5

CSS властивості оформлення блоків (border, box-shadow).

«Плаваюча» модель для розміщення зображень й інших елементів

Теоретичний матеріал

Перелік основних CSS-властивостей:

1. Границі

border

Параметр дозволяє одночасно встановити стиль (border-style), колір (border-color) і товщину (border-width) границі навколо елемента. Значення можуть йти в будь-якому порядку, розділяючись пробілом, браузер сам визначить, яке з них відповідає потрібному атрибуту.

Синтаксис:

```
border: border-width border-style border-color;
```

Властивість border не застосовна до рядкових тегів, таких як span, проте застосовна до тегу img.

Властивість border впливає на вміст блоку, а точніше, блок зміщується (відступає) всередину на товщину границі. Тобто, якщо товщина блоку 5px, то вміст блоку зміститься на 5px зліва та на 5px справа, проте при цьому, загальна ширина блоку не зміниться.

Якщо ми хочемо встановити границю для обраної сторони блоку, то тоді потрібно використовувати запис границі для кожної сторони окремо:

- border-bottom – нижня границя.
- border-top – верхня границя.
- border-left – ліва границя.
- border-right – права границя.

Якщо нам непотрібна тільки одна сторона границі, а всі решта повинні бути задані, то тоді використовують запис:

```
border: 5px solid □ #000;  
border-bottom: 0px;  
/*АБО*/  
border-left: none;
```

Однак, запис відсутності однієї із сторін границь записують обов'язково після задання границі всім сторонам блоку.

Допустимо задавати індивідуальні стилі, колір та ширину для різних сторін елемента.

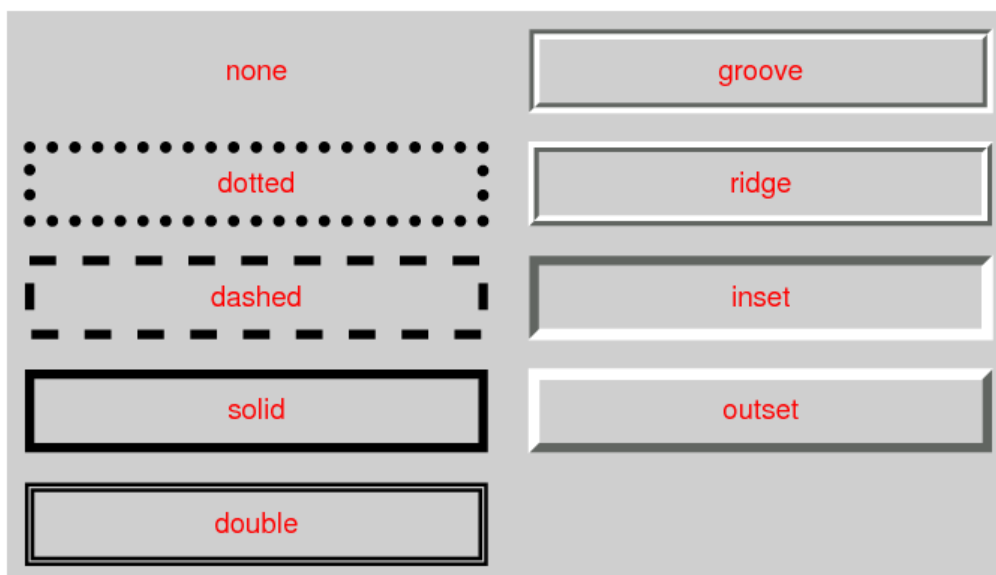
Якщо є лише одне значення компонента, воно застосовується до всіх сторін. Якщо є два значення, для верхнього та нижнього встановлюється перше значення, а для правого та лівого – друге. Якщо є три значення, для верхнього встановлюється перше значення, для лівого і правого – друге, а для нижнього – третє. Якщо є чотири значення, вони застосовуються до верхнього, правого, нижнього та лівого відповідно.

border-color

Властивість border-color – це скорочена властивість для встановлення кольору границі border-top-color, border-right-color, border-bottom-color і border-left-color в одній декларації.

border-style

Властивість border-style – це скорочена властивість для встановлення стилю границі border-top-style, border-right-style, border-bottom-style і border-left-style в одній декларації. Значення border-style:

border-width

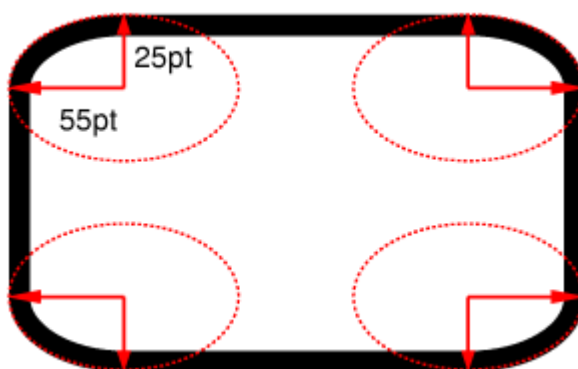
Властивість `border-width` – це скорочена властивість для встановлення ширини границі `border-top-width`, `border-right-width`, `border-bottom-width` і `border-left-width` в одній декларації.

border-radius

Встановлює радіус заокруглення кутів блоку.

```
border-radius: value;
/* A50 */
border-radius: value / value;
```

Два значення `value` властивості `border-radius` визначають радіуси чверті еліпса, який визначає форму кута зовнішнього краю границі (див. рис. нижче). Перше значення – горизонтальний радіус, друге – вертикальний радіус. Якщо друге значення опущено, воно копіюється з першого. Якщо будь-яка довжина дорівнює нулю, кут квадратний, а не закруглений. Відсотки для горизонтального радіуса відносяться до ширини границі, тоді як відсотки для вертикального радіуса стосуються висоти границі. Від’ємні значення недійсні.

Скорочення `border-radius` встановлює для всіх чотирьох сторін границі заокруглення кутів. Якщо значення вказано перед і після «сleşу», тоді значення перед – встановлюють горизонтальний радіус, а значення після – вертикальний радіус. Якщо «сleş» відсутній, то значення встановлюють обидва радіуси однаково. Чотири значення для кожного радіуса подано в такому порядку: верхній лівий, верхній правий, нижній правий, нижній лівий. Якщо нижній лівий кут опущено, це те саме, що верхній правий. Якщо нижній правий кут

опущено, це те саме, що верхній лівий. Якщо верхній правий кут опущено, це те саме, що верхній лівий.

Приклади:

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 15px;

  border: 50px solid #c28b7b;
  border-radius: 50px;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Corrupti, harum deleniti vitae animi fugit vel, ullam aut, eaque tenetur ipsa sed esse! Deserunt ipsam tempora atque aliquid, quod asperiores tempore blanditiis. Laudantium commodi possimus sunt qui ab quod dicta, quidem molestias soluta facere, numquam eligendi rerum provident sed quo, blanditiis laborum animi maiores minus! Magnam et cum velit molestias atque eum nobis explicabo quam temporibus! Minus accusantium debitis facilis, at doloremque dolore animi similique veritatis, a consequatur quisquam incidunt quos molestias ducimus quia impedit voluptates. Necessitatibus, eius libero laudantium adipisci vel quis ut quidem maxime magnam! Culpa, maiores praesentium sequi odit at temporibus, voluptatibus dicta distinctio in facere nihil quae architecto dolor enim consequatur earum, saepe quas quod minus perspiciatis? Nesciunt animi, perferendis praesentium asperiores labore sit impedit qui libero! Eligendi vitae, deleniti perferendis nihil nulla quisquam illum sapiente perspiciatis. Deserunt impedit praesentium beatae non iste, necessitatibus illum voluptates illo laborum inventore minima laboriosam aperiam placeat eveniet repudiandae obcaecati fugiat aliquid, unde eligendi fugit ut, sint itaque. Iste officia inventore, molestias dolores maiores repudiandae vero facilis minima, nisi eos itaque, quae perferendis fugiat ex fuga accusamus quo? Eveniet iste rem accusantium nisi ipsam reprehenderit, maiores laudantium possimus. Repellendus, praesentium dolorem!

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 15px;

  border: 50px solid #c28b7b;
  border-radius: 150px 50px;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Corrupti, harum deleniti vitae animi fugit vel, ullam aut, eaque tenetur ipsa sed esse! Deserunt ipsam tempora atque aliquid, quod asperiores tempore blanditiis. Laudantium commodi possimus sunt qui ab quod dicta, quidem molestias soluta facere, numquam eligendi rerum provident sed quo, blanditiis laborum animi maiores minus! Magnam et cum velit molestias atque eum nobis explicabo quam temporibus! Minus accusantium debitis facilis, at doloremque dolore animi similique veritatis, a consequatur quisquam incidunt quos molestias ducimus quia impedit voluptates. Necessitatibus, eius libero laudantium adipisci vel quis ut quidem maxime magnam! Culpa, maiores praesentium sequi odit at temporibus, voluptatibus dicta distinctio in facere nihil quae architecto dolor enim consequatur earum, saepe quas quod minus perspiciatis? Nesciunt animi, perferendis praesentium asperiores labore sit impedit qui libero! Eligendi vitae, deleniti perferendis nihil nulla quisquam illum sapiente perspiciatis. Deserunt impedit praesentium beatae non iste, necessitatibus illum voluptates illo laborum inventore minima laboriosam aperiam placeat eveniet repudiandae obcaecati fugiat aliquid, unde eligendi fugit ut, sint itaque. Iste officia inventore, molestias dolores maiores repudiandae vero facilis minima, nisi eos itaque, quae perferendis fugiat ex fuga accusamus quo? Eveniet iste rem accusantium nisi ipsam reprehenderit, maiores laudantium possimus. Repellendus, praesentium dolorem!

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 15px;

  border: 50px solid #c28b7b;
  border-radius: 0 150px 0 75px;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Corrupti, harum deleniti vitae animi fugit vel, ullam aut, eaque tenetur ipsa sed esse! Deserunt ipsam tempora atque aliquid, quod asperiores tempore blanditiis. Laudantium commodi possimus sunt qui ab quod dicta, quidem molestias soluta facere, numquam eligendi rerum provident sed quo, blanditiis laborum animi maiores minus! Magnam et cum velit molestias atque eum nobis explicabo quam temporibus! Minus accusantium debitis facilis, at doloremque dolore animi similique veritatis, a consequatur quisquam incidunt quos molestias ducimus quia impedit voluptates. Necessitatibus, eius libero laudantium adipisci vel quis ut quidem maxime magnam! Culpa, maiores praesentium sequi odit at temporibus, voluptatibus dicta distinctio in facere nihil quae architecto dolor enim consequatur earum, saepe quas quod minus perspicatis? Nesciunt animi, perferendis praesentium asperiores labore sit impedit qui libero! Eligendi vitae, deleniti perferendis nihil nulla quisquam illum sapiente perspicatis. Deserunt impedit praesentium beatae non iste, necessitatibus illum voluptates illo laborum inventore minima laboriosam aperiam placeat eveniet repudiandae obcaecati fugiat aliquid, unde eligendi fugit ut, sint itaque. Iste officia inventore, molestias dolores maiores repudiandae vero facilis minima, nisi eos itaque, quae perferendis fugiat ex fuga accusamus quo? Eveniet iste rem accusantium nisi ipsam reprehenderit, maiores laudantium possimus. Repellendus, praesentium dolorem!

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 15px;

  border: 50px solid #c28b7b;
  border-radius: 150px / 50px;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Corrupti, harum deleniti vitae animi fugit vel, ullam aut, eaque tenetur ipsa sed esse! Deserunt ipsam tempora atque aliquid, quod asperiores tempore blanditiis. Laudantium commodi possimus sunt qui ab quod dicta, quidem molestias soluta facere, numquam eligendi rerum provident sed quo, blanditiis laborum animi maiores minus! Magnam et cum velit molestias atque eum nobis explicabo quam temporibus! Minus accusantium debitis facilis, at doloremque dolore animi similique veritatis, a consequatur quisquam incidunt quos molestias ducimus quia impedit voluptates. Necessitatibus, eius libero laudantium adipisci vel quis ut quidem maxime magnam! Culpa, maiores praesentium sequi odit at temporibus, voluptatibus dicta distinctio in facere nihil quae architecto dolor enim consequatur earum, saepe quas quod minus perspicatis? Nesciunt animi, perferendis praesentium asperiores labore sit impedit qui libero! Eligendi vitae, deleniti perferendis nihil nulla quisquam illum sapiente perspicatis. Deserunt impedit praesentium beatae non iste, necessitatibus illum voluptates illo laborum inventore minima laboriosam aperiam placeat eveniet repudiandae obcaecati fugiat aliquid, unde eligendi fugit ut, sint itaque. Iste officia inventore, molestias dolores maiores repudiandae vero facilis minima, nisi eos itaque, quae perferendis fugiat ex fuga accusamus quo? Eveniet iste rem accusantium nisi ipsam reprehenderit, maiores laudantium possimus. Repellendus, praesentium dolorem!

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 15px;

  border: 50px solid #c28b7b;
  border-radius: 150px 250px / 75px 125px;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Corrupti, harum deleniti vitae animi fugit vel, ullam aut, eaque tenetur ipsa sed esse! Deserunt ipsam tempora atque aliquid, quod asperiores tempore blanditiis. Laudantium commodi possimus sunt qui ab quod dicta, quidem molestias soluta facere, numquam eligendi rerum provident sed quo, blanditiis laborum animi maiores minus! Magnam et cum velit molestias atque eum nobis explicabo quam temporibus! Minus accusantium debitis facilis, at doloremque dolore animi similique veritatis, a consequatur quisquam incidunt quos molestias ducimus quia impedit voluptates. Necessitatibus, eius libero laudantium adipisci vel quis ut quidem maxime magnam! Culpa, maiores praesentium sequi odit at temporibus, voluptatibus dicta distinctio in facere nihil quae architecto dolor enim consequatur earum, saepe quas quod minus perspiciatis? Nesciunt animi, perferendis praesentium asperiores labore sit impedit qui libero! Eligendi vitae, deleniti perferendis nihil nulla quisquam illum sapiente perspiciatis. Deserunt impedit praesentium beatae non iste, necessitatibus illum voluptates illo laborum inventore minima laboriosam aperiam placeat eveniet repudiandae obcaecati fugiat aliquid, unde eligendi fugit ut, sint itaque. Iste officia inventore, molestias dolores maiores repudiandae vero facilis minima, nisi eos itaque, quae perferendis fugiat ex fuga accusamus quo? Eveniet iste rem accusantium nisi ipsam reprehenderit, maiores laudantium possimus. Repellendus, praesentium dolorem!

Формування кутів

Радіус краю заповнення (внутрішньої границі) – це радіус зовнішньої границі мінус відповідна товщина границі. У випадку, коли це призводить до від’ємного значення, внутрішній радіус дорівнює нулю (у таких випадках його центр може не збігатися з центром кривої зовнішньої границі). Подібним чином радіус краю вмістимого дорівнює радіусу краю заповнення мінус відповідне заповнення або, якщо воно від’ємне, дорівнює нулю. Таким чином, товщина границь і відступів у вигнутій області інтерполюється з суміжних сторін, і коли дві суміжні границі мають різну товщину, у куті відображатиметься плавний перехід між товщою та тоншою границями.

Всі стилі границь (solid, dotted, inset, etc.) повторюють криву границі.

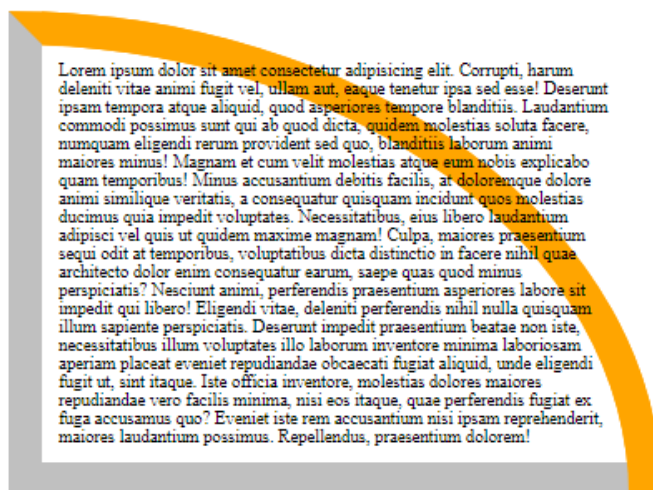

Рисунок – Ефект закругленого кута, коли дві границі, які він з’єднує, мають різну товщину (ліворуч), і ефект заокругленого кута на межах, товщі за радіус кута (праворуч)

Приклад. Там, де крива границі-радіуса поширюється на границі протилежних сторін, дуга краю заповнення менше 90°.

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 15px;

  border: solid 30px;
  border-color: orange orange silver silver;
  border-top-right-radius: 100%;
}
```


Обрізання кутів

Хоча зображення границь не впливають на border-radius, інші ефекти (прорисовка, padding, контентний відступ) повинні «обрізатись» до відповідних кутів.

Приклад: додає відповідні відступи, щоб вмістиме блоку не виходило за кути. Зауважте, що границі немає, але фон все одно матиме закруглені кути.

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  background: black;
  color: white;

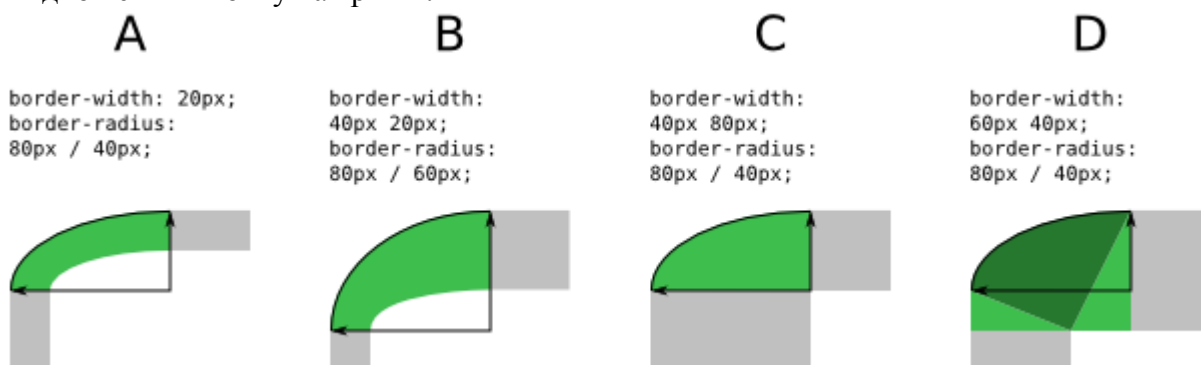
  border-radius: 16px;
  padding: 16px;
}
```


Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Corrupti, harum deleniti vitae animi fugit vel, ullam aut, eaque tenetur ipsa sed esse! Deserunt ipsam tempora atque aliquid, quod asperiores tempore blanditiis. Laudantium commodi possimus sunt qui ab quod dicta, quidem molestias soluta facere, numquam eligendi rerum provident sed quo, blanditiis laborum animi maiores minus! Magnam et cum velit molestias atque eum nobis explicabo quam temporibus! Minus accusantium debitis facilis, at doloremque dolore animi similique veritatis, a consequatur quisquam incidunt quos molestias ducimus quia impedit voluptates. Necessitatibus, eius libero laudantium adipisci vel quis ut quidem maxime magnam! Culpa, maiores praesentium sequi odit at temporibus, voluptatibus dicta distinctio in facere nihil quae architecto dolor enim consequatur earum, saepe quas quod minus perspiciatis? Nesciunt animi, perferendis praesentium asperiores labore sit impedit qui libero! Eligendi vitae, deleniti perferendis nihil nulla quisquam illum sapiente perspiciatis. Deserunt impedit praesentium beatae non iste, necessitatibus illum voluptates illo laborum inventore minima laboriosam aperiam placeat eveniet repudiandae obcaecati fugiat aliquid, unde eligendi fugit ut, sint itaque. Iste officia inventore, molestias dolores maiores repudiandae vero facilis minima, nisi eos itaque, quae perferendis fugiat ex fuga accusamus quo? Eveniet iste rem accusantium nisi ipsam reprehenderit, maiores laudantium possimus. Repellendus, praesentium dolorem!

Перехід кольорів і стилів

Переходи кольорів і стилів мають міститися в межах сегмента границі, який перетинає найменший прямокутник, що містить обидва радіуси границі, а також центр внутрішньої кривої (який може бути точкою, що представляє кут краю заповнення, якщо радіуси границі менші за ширину границі).

Якщо одна з цих границь має нульову ширину, то інша займає всю перехідну область. В іншому випадку центр переходів кольору та стилю між суміжними границями є точкою вздовж кривої, яка є безперервною монотонною функцією співвідношення ширини границь. Однак не визначено, як виглядають ці переходи або яка функція відображає це співвідношення в точку на кривій.

Враховуючи ці форми кутів, переходи кольорів і стилів повинні міститися в зеленій області. У випадку D прямокутник, визначений радіусами границі, не включає центр внутрішньої кривої (який є гострим кутом), тому область переходу розширюється, щоб включити цей кут. Переходи можуть займати всю область переходу, але не обов'язково, наприклад, градієнтний колірний перехід між двома стилями суцільної границі може займати лише область, обмежену кінчиками зовнішніх радіусів і кінчиками внутрішніх радіусів (представлено у випадку D темно-зеленою областю).

Властивість border-radius може працювати без поєднання із властивістю border. Проте, щоби побачити результат, нам необхідно спочатку оголосити властивість overflow: hidden; (ця властивість скриває все, що знаходиться за межами границі), і тоді результат буде видимий.

```
.example-block {
  overflow: hidden;
  border-radius: 30px 0 30px 0;
```

Дуже часто `border-radius` та `overflow` використовують для формування фігури круг:

```
.example-block {
  ... overflow: hidden;
  ... width: 100px;
  ... height: 100px;
  ... border-radius: 50%;
  ... border: 2px solid black;

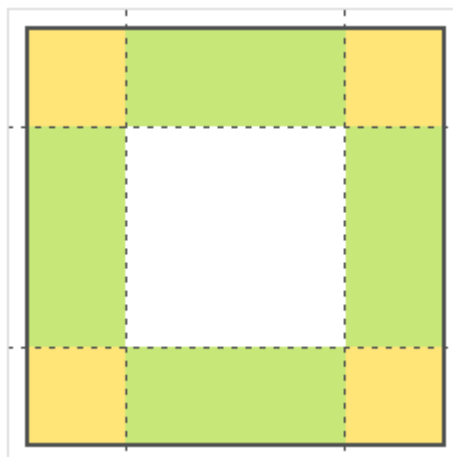
  ... font-size: 30px;
  ... margin: 0 0 30px 0;
}
```

Властивість `border-radius` не застосовна до рядкових тегів, таких як `span`, проте застосовна до тегу `img`, навіть без спільного поєднання із властивістю `overflow: hidden`;

border-image

Властивість, яка дозволяє встановити фонове зображення для границі елемента. Властивість заповнює границю заданою картинкою, розподіляючи частини зображення таким чином, щоб кутові частини знаходилися в кутах границі, а простори між ними заповнювалися рештою частин зображення.

При цьому `border-radius` не впливає на `border-image`, тому круглі картинки для границі – єдиний спосіб зробити округлу границю, головна вимога – симетричність зображень. Границя із зображенням повністю «гумова», і може бути додана об'єкту будь-якого розміру. Для `border-image` обов'язково необхідно задавати зображення (`border-image-source`), розмір кутової частини (`border-image-slice`) та повторення картинки (`border-image-repeat`). Задана картинка розбивається за такою схемою:

Жовтим виділено кутові частини, розмір яких визначається властивістю `border-image-slice`, зеленим – заповнюючі частини.

border-image-source

Можливі значення: `none` або `<image>`. Розмір картинки дорівнює товщині рамки. Колір та стиль рамки ігноруються. Якщо задати лише `border-image-source`, картинка заповнить собою лише кути.

border-image-slice

Важлива властивість, яка визначає розмір шматка зображення, що заповнить кути границі. Інші частини будуть використані для заповнення простору між кутами за алгоритмом, заданим у `border-image-repeat`.

Можливі значення:

- <відсотки> – розраховуються щодо розміру зображення. Горизонтальні щодо ширини, вертикальні щодо висоти.
- <числа> – пікселі (для растрового зображення) або координати (для векторного). Одиниці виміру не вказуються.
- fill – ключове слово, яке доповнює попередні значення. Якщо воно задано, зображення не обрізається внутрішнім краєм границі, а заповнює область всередині границі. Дуже корисно для округлих рамок.

Щоб визначити значення для кожної сторони, можна встановити кілька значень через пробіл. Сума значень протилежних сторін повинна бути меншою за розмір картинки, інакше не буде чим заповнювати простір між кутами.

border-image-repeat

Властивість визначає, як будуть заповнюватися проміжки між кутами.

Можливі значення:

- stretch – розтягує заповнюючу ділянку картинки. Значення за замовчуванням;
- repeat – повторює заповнюючу ділянку, при цьому видно місця стиків з кутовим малюнком;
- round – заповнює проміжок між кутами. Може бути помітний стик у середині сторони.

Можна задати два значення відразу, перше відповідатиме за поведінку картинки у верхній та нижній частини границі, друге – за ліву та праву частини границі.

border-image-width

Властивість керує шириною видимої частини рамки, масштабує її. Якщо це значення більше за ширину border-width, картинка рамки заповзе під вміст, навіть якщо не задана властивість fill.

Можливі значення:

- <довжина> – значення в px або em;
- <%> – значення у відсотках щодо розміру зображення;
- <числа> – числове значення, на яке множиться border-width
- auto – ключове слово. Якщо воно задано, значення дорівнює відповідному border-image-slice. Якщо відповідного розміру немає, використовується значення border-width, при цьому зображення заповнює весь кут рамки, заповзаючи під контент.

border-image-outset

Властивість, що дозволяє відсунути рамку за межі елемента. Негативні значення не підтримуються.

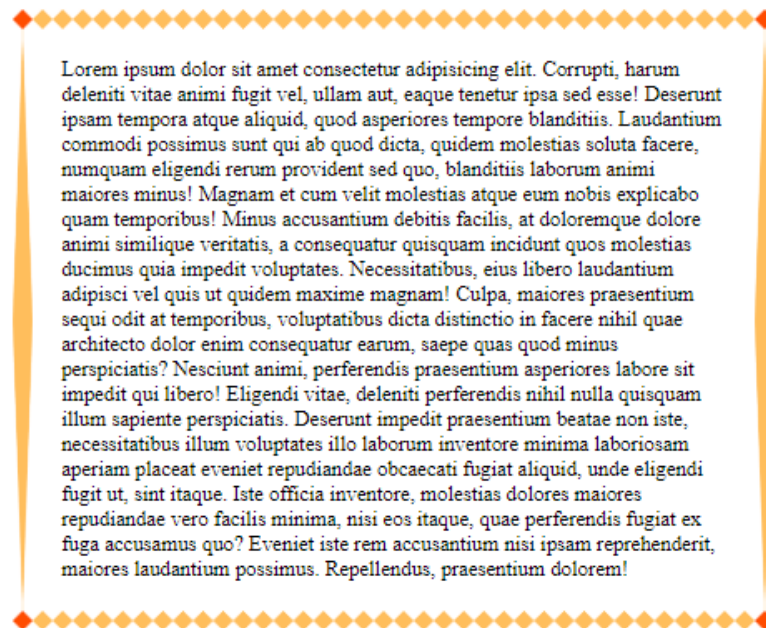
Можливі значення:

- <довжина> – значення в px або em;
- <числа> – числове значення, на яке множиться border-width.

Приклад. У цьому прикладі створено верхню та нижню границі, що складаються з цілої кількості помаранчевих ромбів, ліву та праву границі – з одного розтягнутого ромба. По кутах – ромби іншого кольору.

```
div {
  width: 500px;
  margin: 100px;
  padding: 20px;

  border: double orange 16px;
  border-image: url(../img/border/border_1.png) 27 round stretch;
}
```


outline

Властивість, що одночасно встановлює колір, стиль і товщину зовнішньої границі для всіх чотирьох сторін блоку. Синтаксис такий же як і в border.

На відміну від border – яка встановлюється всередині блоку та зсуває його вміст всередину, outline – встановлюється ззовні блоку (за межами блоку) та не впливає на вміст й положення блоку та його ширину.

```
.example-block {
  outline: 5px solid black;

  font-size: 30px;
  margin: 0 0 30px 0;
}
```

Не можна встановити параметри outline на окремих сторонах елемента, оскільки outline застосовується одразу до всіх чотирьох сторін.

Із outline не рекомендують застосовувати властивість border-radius.

Властивість outline застосовна до рядкових тегів, проте «обгортання» границею буде залежати від вмістимого цих тегів.

2. Форматування

box-shadow

Додає тінь до блоку. Ми вже розглядали подібну властивість text-shadow для тексту. Тут майже ідентичне, тільки для блоку. І так само як і властивість outline, box-shadow встановлюється ззовні блоку (за межами блоку).

Синтаксис:

1
2
3
4
5
6
box-shadow: inset 5px 5px 10px 3px #ccc;

Тут:

1. ключове слово inset встановлює тінь усередині елемента;
2. зсув тіні по горизонталі (5px – вправо, -5px – вліво);
3. зсув по вертикалі (5px – вниз, -5px – вгору);
4. радіус розмиття тіні (0 – різка тінь);
5. розтягнення тіні (5px – розтяг, -5px – стиск);
6. колір тіні.

Обов'язково слід вказати лише зсув по горизонталі та вертикалі, всі інші параметри прийматимуться за замовчуванням. В цьому випадку тінь буде різкою без розмиття та чорного кольору.

За рахунок комбінацій різних параметрів та їх значень можна набути широкого різноманіття видів тіней.

- box-shadow: 5px 5px; – Різка тінь праворуч та знизу.
- box-shadow: -5px -5px; – Різка тінь зліва та зверху.
- box-shadow: 0 0 5px; – Розмита тінь навколо елемента.
- box-shadow: 0 0 5px 3px; – Розширення тіні на 3px.
- box-shadow: 0 0 5px 2px red; – Червоне світіння навколо елемента.
- box-shadow: 0.4em 0.4em 5px rgba(122,122,122,0.5); – Напівпрозора тінь.
- box-shadow: inset 0 0 6px; – Тінь усередині.

Як видно, зсув тіні не обов'язково задавати в пікселях, хоча це зручно. Колір тіні можна вказувати в будь-якому доступному форматі, так для отримання напівпрозорої тіні підійде формат RGBA.

Тінь у елемента може бути не одна, а відразу декілька, їх параметри перераховуються через кому.

```
div {
  width: 200px;
  height: 200px;
  background-color: aqua;
  margin: 50px;
  box-shadow: -18px 0 20px -20px #333, 18px 0 20px -20px rgb(161, 44, 44);
}
```

Перша тінь відображається зліва від блоку з радіусом розмиття 20px, її розмір зменшено за рахунок четвертого параметра (-20px). Параметри другої тіні вказуються після коми, тінь відображається праворуч від блоку і також зменшена для симетрії.

Із box-shadow можна застосовувати властивість border-radius.

```
.example-block {
  ... box-shadow: 5px 5px 10px 5px red;
  ... border-radius: 30px; /*додаємо заокруглення кутів блоку*/
  ... padding: 20px; /*додаємо внутрішні відступи вмістимого блоку від його границь*/

  ... font-size: 30px;
  ... margin: 40px;
}
```

Властивість `box-shadow` застосовна до рядкових тегів, проте це не завжди той результат на який ми очікували.

3. «Плаваючі» елементи позиціонування

float

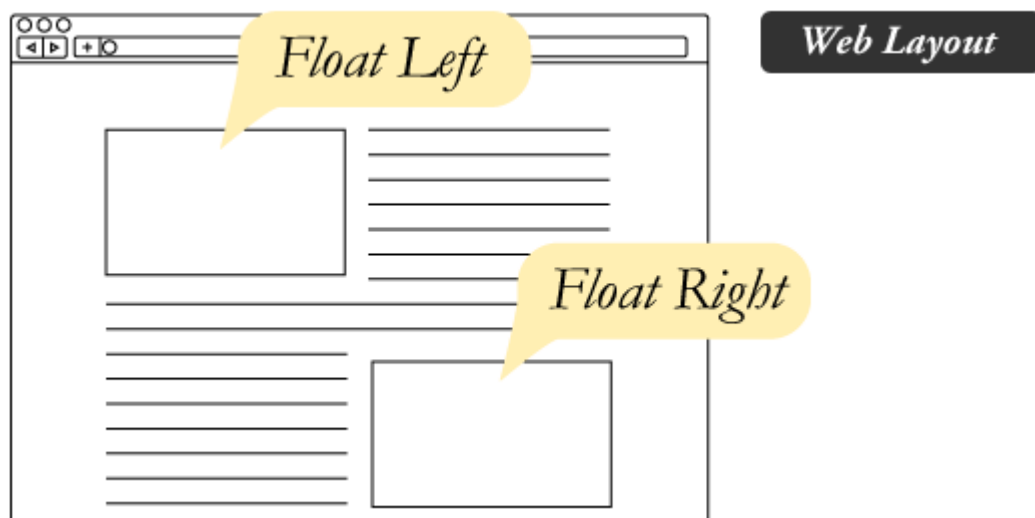
Деякі елементи CSS є блоковими, тому починаються з нового рядка, інші елементи є «рядковими», тому відображаються на сторінці в один рядок.

Один із способів перепризначити елементам тип «обтікання» – це використання властивості `float` – властивість CSS для позиціонування елементів, яка визначає по якій стороні буде вирівнюватись елемент, при цьому інші елементи будуть «обтікати» його з іншої сторони.

Усього є 4 значення для властивості `float`.

- `left` – вирівнює елемент по лівому краю, всі інші елементи «обтікають» його справа.
- `right` – вирівнює елемент по правому краю, всі інші елементи «обтікають» його зліва.
- `none` (за замовчуванням) – забезпечує, що елемент не «плаватиме».
- `inherit` – поведінка має бути такою ж, як і у батьківського елемента.

Класичний приклад – використання `float` для вирівнювання картинки з лівого або правого краю сторінки, яку «обтікає» текст.

Простий HTML-код картинки та абзацу, які відображаються з нового рядка:

```

<p>Lorem ipsum dolor sit amet consectetur...</p>
```

```
img {
  ... float: right;
  ... margin: 20px;
}
```

The Normal Document Flow

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent euismod ultrices ante, ac laoreet nulla vestibulum adipiscing. Nam quis justo in augue auctor imperdiet. Curabitur aliquet orci sit amet est posuere consectetur. Fusce nec leo ut massa viverra venenatis. Nam accumsan libero a elit aliquet quis ullamcorper arcu tincidunt. Praesent purus turpis, consectetur quis congue vel, pulvinar at lorem. Vivamus varius condimentum dolor, quis ultricies ipsum porta quis.

Виходить вирівнювання з правого краю:

Right-Floating Image

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent euismod ultrices ante, ac laoreet nulla vestibulum adipiscing. Nam quis justo in augue auctor imperdiet. Curabitur aliquet orci sit amet est posuere consectetur. Fusce nec leo ut massa viverra venenatis. Nam accumsan libero a elit aliquet quis ullamcorper arcu tincidunt. Praesent purus turpis, consectetur quis congue vel, pulvinar at lorem. Vivamus varius condimentum dolor, quis ultricies ipsum porta quis.

Якщо тексту більше, то абзац буде «обтікати» картинку:

Right-Floating Image

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent euismod ultrices ante, ac laoreet nulla vestibulum adipiscing. Nam quis justo in augue auctor imperdiet. Curabitur aliquet orci sit amet est posuere consectetur. Fusce nec leo ut massa viverra venenatis. Nam accumsan libero a elit aliquet quis ullamcorper arcu tincidunt. Praesent purus turpis, consectetur quis congue vel, pulvinar at lorem. Vivamus varius condimentum dolor, quis ultricies ipsum porta quis.

Припустимо, нам потрібно зробити відступ у 20px між картинкою та текстом. Ось така конструкція не працюватиме:

```
p {
  margin: 20px;
}
```

Правильно ось так:

```
img {
  margin: 20px;
}
```

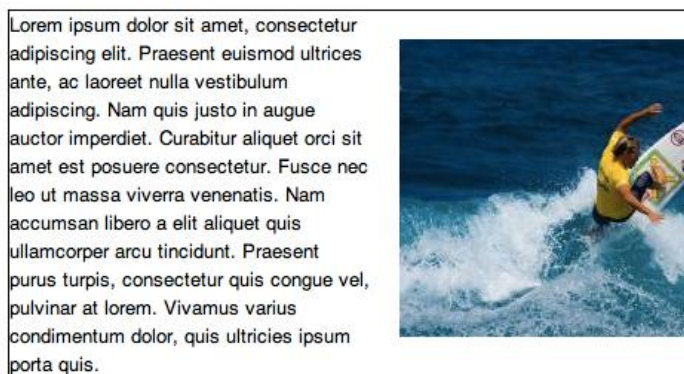
Right-Floating Image

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent euismod ultrices ante, ac laoreet nulla vestibulum adipiscing. Nam quis justo in augue auctor imperdiet. Curabitur aliquet orci sit amet est posuere consectetur. Fusce nec leo ut massa viverra venenatis. Nam accumsan libero a elit aliquet quis ullamcorper arcu tincidunt. Praesent purus turpis, consectetur quis congue vel, pulvinar at lorem. Vivamus varius condimentum dolor, quis ultricies ipsum porta quis.

Чому ж не працює відступ для абзацу? Щоб розібратися, додамо рамку:

```
p {
  border: solid 1px black;
}
```


Тому, що картинка знаходиться всередині абзацу. Тому і не працює властивість `margin` у першому випадку. Щоб виправити це, можна застосувати `float:left` до абзацу та вказуємо абсолютну ширину:


```
img {
  float: right;
  margin: 20px;
}

p {
  float: left;
  width: 220px;
  margin: 20px;
  border: solid 1px black;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent euismod ultrices ante, ac laoreet nulla vestibulum adipiscing. Nam quis justo in augue auctor imperdiet. Curabitur aliquet orci sit amet est posuere consectetur. Fusce nec leo ut massa viverra venenatis. Nam accumsan libero a elit aliquet quis ullamcorper arcu tincidunt. Praesent purus turpis, consectetur quis congue vel, pulvinar at lorem. Vivamus varius condimentum dolor, quis ultricies ipsum porta quis.

Перейдемо до складніших варіантів використання float: до правил, що регулюють «плаваючі» об'єкти. Це буває необхідним при верстці галереї зображень.

Наприклад:

```
<ul>
  <li></li>
  <li></li>
  <li></li>
  <li></li>
  <li></li>
  <li></li>
  <li></li>
</ul>
```

За замовчуванням кожен елемент списку з'явиться з нового рядка. Якщо застосувати до кожного float:left, зображення стануть в один ряд із перенесенням рядка:

```
li {
  float: left;
  margin: 20px;
  list-style-type: none;
}
```

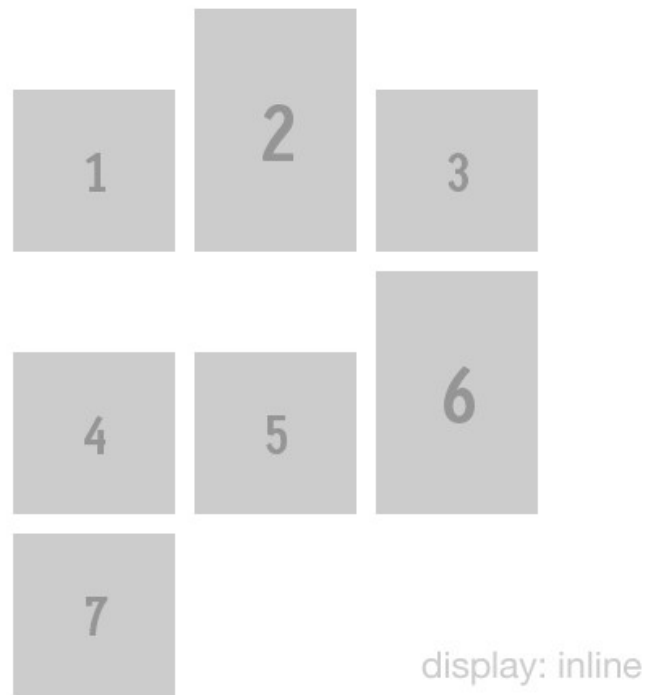

Але якщо зображення різної висоти?

Якщо ми додамо елементам списку відображення в один рядок, вийде:

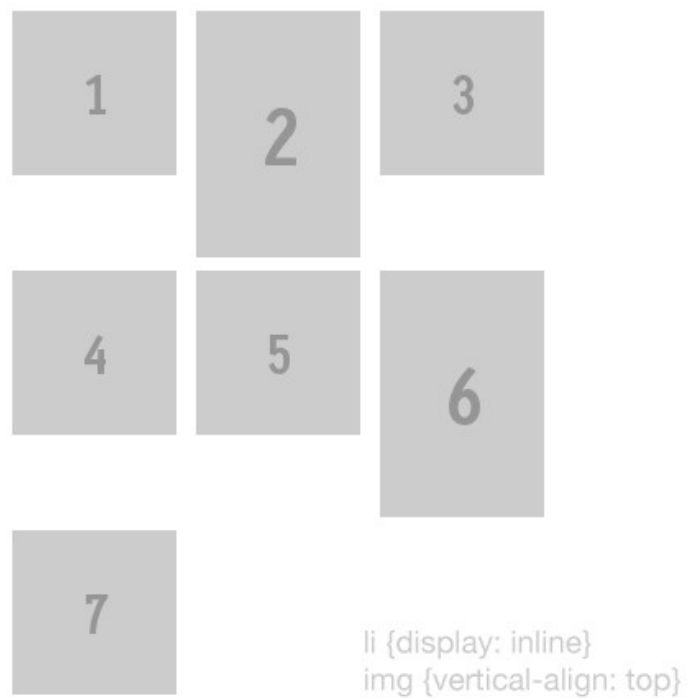
```
li {  
  float: left;  
  margin: 20px;  
  list-style-type: none;  
  display: inline;  
}
```


А тепер вирівнюємо по вертикалі:

```
li {
  float: left;
  margin: 20px;
  list-style-type: none;

  display: inline;
  vertical-align: top;
}
```

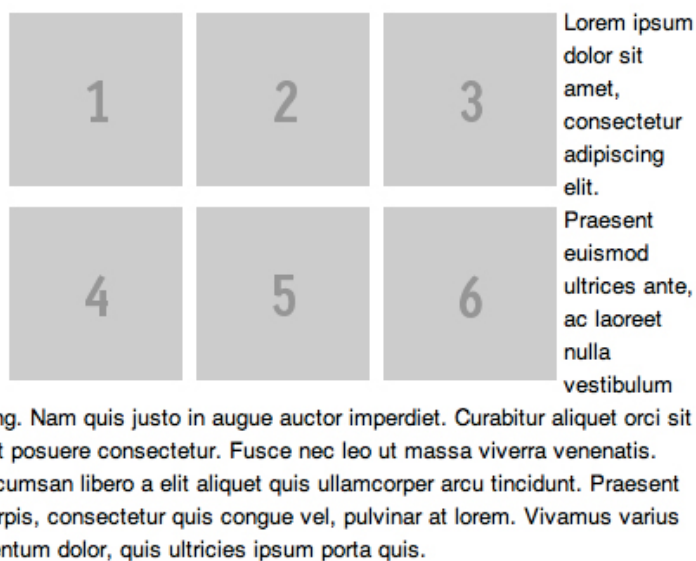

Слід пам'ятати, що у разі більшої висоти картинок, інші зображення обтікають лише одне попереднє, наприклад:

За допомогою float зручно групувати елементи на сторінці, але великою проблемою стає те, що наступні елементи (текст або блок) також одержують властивість обтікання.

Наприклад, у нас є блок картинок, текст під яким починає «обтікати» весь блок:

clear

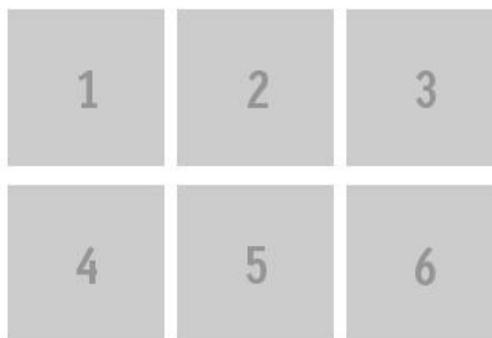
Щоб уникнути попереднього результату, необхідно використовувати властивість `clear` – встановлює з якого боку елемента заборонено його «обтікання» іншими елементами.

Властивість `clear` може набувати чотирьох значень.

- `none` – скасовує дію самої властивості `clear`, в результаті зміст тега (наприклад, текст) обтікає вебелемент відповідно до заданих стилів у вигляді `float`;
- `left` і `right` – ліквідує обтікання відповідно до лівого чи правого краю;
- `both` – перешкоджає обтіканню одночасно праворуч та ліворуч. Це найпоширеніше значення `clear` у практичному використанні.

Приклад: Потрібно застосувати `clear:both` до абзацу:

```
p {
  ... clear: both;
}
```


Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Praesent euismod ultrices ante, ac laoreet nulla vestibulum adipiscing. Nam quis justo in augue auctor imperdiet. Curabitur aliquet orci sit amet est posuere consectetur. Fusce nec leo ut massa viverra venenatis. Nam accumsan libero a elit aliquet quis ullamcorper arcu tincidunt. Praesent purus turpis, consectetur quis congue vel, pulvinar at lorem. Vivamus varius condimentum dolor, quis ultricies ipsum porta quis.

Дев'ять правил `float`-елементів:

- Плаваючі елементи не можуть виходити за край свого контейнера-батька.
- Кожен плаваючий елемент буде відображатися праворуч або нижче попереднього при `float:left`, або зліва і нижче, при `float:right`.
- Блок із `float:left` не може бути правішим, ніж блок із `float:right`.
- Плаваючий елемент не може виходити за межі верхньої межі контейнера.
- Плаваючий елемент не може розташовуватися вище, ніж батьківський блок або попередній плаваючий елемент.
- Плаваючий елемент не може розташовуватися вище, ніж попередній рядок `inline`-елементів.
- Плаваючий блок повинен бути розташований якомога вище.
- Один плаваючий елемент, що йде за іншим, не може виходити за межі свого контейнера – відбувається перенесення на наступний рядок.
- Блок з `float:left` має бути розташований якомога лівіше, а з `float:right` – якомога правіше.

4. Горизонтальне меню за допомогою CSS (float)

Далі розберемо цілком конкретне завдання щодо створення горизонтального меню за допомогою плаваючих блоків, яке часто використовується при розробці вебсайтів.

```
<ul>
  <li><a href="#">Пункт 1</a></li>
  <li><a href="#">Пункт 2</a></li>
  <li><a href="#">Пункт 3</a></li>
  <li><a href="#">Пункт 4</a></li>
  <li><a href="#">Пункт 5</a></li>
</ul>
```

- [Пункт 1](#)
- [Пункт 2](#)
- [Пункт 3](#)
- [Пункт 4](#)
- [Пункт 5](#)

CSS-код

Приберемо маркери навпроти кожного з пункту, за допомогою `list-style: none`, перетворимо рядкові теги гіперпосилань на блокові, застосувавши до них правило `display: inline-block`, додамо кожній з них фон, задамо зовнішні відступи `margin`, щоб відсунути пункти меню один від одного, далі необхідно пункти меню розташувати вертикально через `float: left`.

```
ul {
  list-style: none;
  margin: 0;
  padding: 15px;
}

li {
  margin: 10px;
  float: left;
}

li a {
  display: inline-block;
  padding: 10px;
  background: #EFCDB8;
}
```

[Пункт 1](#)

[Пункт 2](#)

[Пункт 3](#)

[Пункт 4](#)

[Пункт 5](#)

5. Багатоколоночний текст

CSS3 пропонує відразу чотири властивості для створення та управління колонками: `column-count`, `column-gap`, `column-width` та `column-rule`. Для наочності значення деяких властивостей показано на рис.1.

- `column-count` – встановлює оптимальне число колонок.
- `column-gap` – відстань між колонками.
- `column-width` – оптимальна ширина колонок.
- `column-rule` – розділова лінія між колонками.

Слід пояснити, що таке «оптимальне число» та «оптимальна ширина». Властивість `column-count` задає не точну кількість колонок, а бажане. Браузер намагатиметься розбити текст саме на стільки колонок, але при зменшенні розмірів вікна скорочуватиме кількість колонок, щоб зберегти комфортність читання. Аналогічно і з шириною. Властивість `column-width` вказує на мінімальну ширину колонки, при цьому браузер це значення може проігнорувати, якщо розмір вікна недостатній для забезпечення заданої ширини колонок.

```
div {
  column-count: 3;
  column-gap: 40px;
  column-width: 150px;
  column-rule: 1px solid ■ rgb(145, 23, 23);
}
```

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Початкові налаштування:

- всі елементи кожної html-сторінки поміщені у блочний елемент «обгортка (оболонка)»;
- ширина блоку «обгортка» 1140px;
- вирівняти всі елементи в блоці «обгортка» по центру відносно вікна браузера;
- внутрішні поля – 20px;

Інші налаштування:

- всі рисунки на вибір студента;
- стилі тексту та фону, розміри рамок та тіней повинні відповідати 85% наведеним прикладам;
- розміщення зображень, блоків та пунктів меню реалізовувати через float & clear позиціювання;

Структура кожної html-сторінки:

- блочний елемент header;
- блочний елемент main;

Структура елементу header:

- блочний елемент div (логотип), який містить рисунок-посилання на index.html (завдання 1);
- блочний елемент div (горизонтальне меню), який містить маркерований список із п'яти пунктів-посилання на html-сторінки кожного завдання із відносними адресами;

Завдання 1 – Багатоколоночний текст + float позиціювання картинок

- оптимальне число колонок – 3;
- відстань між колонками – 35px;
- розділова лінія між колонками: товщина лінії – 5px, стиль – пунктирна; колір – червоний;
- ширина кожного рисунку – 200px;
- зовнішні відступи від рисунка до «обтікаючого» тексту: коливаються від 10px до 20px.

Зверстати сторінку за прикладом – сторінка [index.html](#) (Завдання 1):

Завдання 1

Завдання 2

Завдання 3

Завдання 4

Завдання 5

Recusandae saepe ab doloreque mollitia, nobis laboriosam magni eum neque dignissimos odit id dolore libero. Omnis, doloreque non perferendis quos possimus blanditis, eos adipisci repudiandae incidunt facilis similique. Soluta pariat delectus rerum veniam voluptates, aut impedit eum corrupti ab dolor necessitatibus laudantium quidem, sed obcaecati molestiae magnam minus a harum distinctio ullam sint qui? Officiis, ducimus! Magnam illum assumenda eligendi deserunt! Esse obcaecati sequi odio sint eum soluta. Fugiat, ipsum praesentium amet debitis nisi necessitatibus placeat temporibus ipsam obcaecati nam. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. In sed nemo explicabo perferendis nulla, consequuntur deleniti nisi fuga magni libero quia, cumque sapiente quisquam porro minus? Ipsam culpa quidem expedita cumque repellat cupiditate consectetur adipisci doloribus debitis rem, laboriosam tempore autem vel, nostrum possimus sequi iure reiciendis illum voluptas consequatur ipsum placeat. Inventore nobis possimus deserunt? Eum et at voluptatum cum eaque assumenda est voluptas hic deleniti repellendus voluptatem rem, odit recusandae provident placeat illum quae laudantium reprehenderit, eos expedita! Facilis quibusdam, cumque blanditis a quo eos.

Inventore, earum iusto ratione repudiandae ut molestiae laboriosam illum maiores illo harum expedita assumenda dignissimos modi! Ipsum eius neque earum fugit voluptas maiores eum. Laudantium dolore placeat aliquid iure libero exercitationem unde rem ex provident odit impedit, magnam iste sed sunt id sapiente veritatis tenetur perspicatis incidunt illo voluptatum! Doloribus aliquid ut, quis ea deserunt amet, vero est, quidem consequatur molestiae iure provident consectetur minus? Amet ducimus tenetur similique non soluta. Nihil ipsum deleniti vell! Iusto, quae voluptatibus? Tempora quis illo nostrum possimus rem libero explicabo consequatur quidem accusamus nesciunt dolor vel error pariat. Consequuntur, voluptate, excepturi atque animi quod deleniti laboriosam. Provident ducimus aliquid vitae quis debitis tempore assumenda, distinctio nulla quibusdam.

doloremque tenetur quia harum fugiat qui obcaecati architecto deserunt eos ducimus voluptatem dolore hic debitis, error maxime quo

alias delectus illo fuga placeat odit quam! Tenetur pariat. Repudiandae culpa. Praesentium soluta quia ut repudiandae iure nisi, animi fugit labore omnis, a porro? Nihil dignissimos mollitia molestiae voluptatum vero voluptas, animi molestias exercitationem eaque. Quam quaerat ipsa fugit quibusdam optio omnis illum. Velit, fugiat mollitia a eaque autem facere expedita tenetur pariat.

Perspicatis alias iste magnam assumenda, ducimus tenetur provident ab fugiat reiciendis maxime nobis animi ut illo ea, eligendi ipsum ratione, dolore aperiam et. Placeat fugit corporis pariat maxime, earum aliquam quae accusantium libero explicabo

quasi exercitationem unde asperiores blanditis praesentium repellat quam commodi nulla laudantium, id maiores quisquam sunt tempora! Quis ea possimus mollitia sit dolorem soluta architecto libero, aliquam quisquam? Modi quae unde magni quam animi. Eaque temporibus iusto quaerat praesentium maxime soluta pariat cupiditate veritatis deleniti error? Magnam tempora ducimus corporis qui voluptate molestiae sapiente distinctio possimus tempore, quas quae facere perferendis! Est sunt architecto similique adipisci?

Завдання 2 – Заокруглені рамки та зображення для рамок через властивість `border` + `float` позиціювання блоків

- створіть 12 змістових блоків за зразком;
- ширина блоку – 300px;
- задайте властивості заокруглених кутів (`border-radius`) для перших шести та властивості зображень для границь для останніх шести блоків.

Зверстати сторінку за прикладом – сторінка `page_2.html` (Завдання 2):

Завдання 1

Завдання 2

Завдання 3

Завдання 4

Завдання 5

Block 1

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Repellendus, id?

Block 2

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Placeat, a!

Block 3

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Magham, dolorem!

Block 4

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Et, natus?

Block 5

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Soluta, cumque?

Block 6

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Block 7

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Block 8

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Block 9

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Block 10

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Block 11

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Block 12

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Quidem odio officia maxime omnis obcaecati veritatis placeat labore esse. Nisi, fugit. Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipiscing elit. Doloribus, quaerat.

Завдання 3 – Поєднання властивостей border-radius та background без застосування border + float позиціювання блоків

Зверстати сторінку за прикладом – сторінка page_3.html (Завдання 3):

Завдання 1

Завдання 2

Завдання 3

Завдання 4

Завдання 5

Block 13

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Consequuntur, beatae saepe, dicta labore natus harum aperiam corporis maxime sint deserunt eveniet, animi nihil iste error veritatis nesciunt voluptatem. Vel tempora esse molestiae similique voluptas. Soluta, neque laboriosam tempora mollitia reiciendis labore doloribus illum inventore corrupti. Reiciendis, eius aliquid assumenda autem sed voluptate minima, ipsa animi, cupiditate fugit dicta quo quos quaerat expedita quam obcaecati ad magni dignissimos odio illo est at? Neque optio laudantium ad cupiditate vitae deleniti incidunt corrupti eius aut accusantium sint sit totam tempore delectus repudiandae numquam possimus vel sequi sapiente rem, soluta inventore a expedita. Eos repellat suscipit quibusdam debitis, aut asperiores illum? Voluptate eveniet officiis quia dolor deserunt doloribus tempore libero corrupti culpa, quisquam pariatur quos optio, voluptatibus, mollitia iure! Sint repellendus ullam impedit ipsa eum nemo explicabo repudiandae? Voluptatum debitis labore porro velit, modi cupiditate eaque. Dicta amet porro corrupti quisquam modi accusamus, sed voluptatibus doloribus.

Block 14

Lorem ipsum dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Saepe corrupti ipsam aperiam similique dolore officia, optio deserunt delectus molestias, facilis, blanditiis harum ab modi asperiores nulla explicabo! Blanditiis asperiores praesentium numquam sequi.

Block 15

Lorem ipsum dolor, sit amet consectetur adipisicing elit. Fugit doloremque id eligendi adipisci ea assumenda officia, ab odio quasi quam odit est reprehenderit culpa qui aspernatur corrupti nesciunt repellendus! Debitis, eum quo minima id tempore fugiat quae non repudiandae fuga ducimus hic sint, odit quas vel esse optio commodi similique. Ab enim, assumenda porro temporibus illum quidem facilis perferendis alias deleniti sapiente consectetur minus magnam praesentium modi fugiat nihil? Officiis vel quidem error exercitationem est, omnis perspiciatis labore quam, odio minus obcaecati impedit eaque incidunt.

Block 16

Lorem ipsum dolor, sit amet consectetur adipisicing elit. Fugit doloremque id eligendi adipisci ea assumenda officia, ab odio quasi quam odit est reprehenderit culpa qui aspernatur corrupti nesciunt repellendus! Debitis, eum quo minima id tempore fugiat quae non repudiandae fuga ducimus hic sint, odit quas vel esse optio commodi similique. Ab enim, assumenda porro temporibus illum quidem facilis perferendis alias deleniti sapiente consectetur minus magnam praesentium modi fugiat nihil? Officiis vel quidem error exercitationem est, omnis perspiciatis labore quam, odio minus obcaecati impedit eaque incidunt.

Lorem ipsum, dolor sit amet consectetur adipisicing elit. Illo mollitia a repellendus saepe est facere debitis, molestias ipsa ducimus delectus doloremque aut beatae in quos nemo, voluptatem totam ad quia. Tempora inventore veritatis ullam? Suscipit quo enim, velit perspiciatis tempora, laborum fugit hic voluptate quam corporis odio.

Завдання 4 – Поєднання властивостей border-radius та background без застосування border + float позиціювання блоків

- створіть 6 змістових блоків за зразком;
- ширина блоку – 250px;
- висота блоку – 300px;
- задайте границю: товщина лінії – 1px, стиль – суцільна, колір – зелений;
- задайте властивості box-shadow для кожного блоку та отримайте результат наведений на рисунку.

Зверстати сторінку за прикладом – сторінка page_4.html (Завдання 4):

Завдання 1

Завдання 2

Завдання 3

Завдання 4

Завдання 5

Shadow 1

Lorem ipsum dolor sit amet.

Shadow 2

Lorem ipsum dolor sit amet.

Shadow 3

Lorem ipsum dolor sit amet.

Shadow 4

Lorem ipsum dolor sit amet.

Shadow 5

Lorem ipsum dolor sit amet.

Shadow 6

Lorem ipsum dolor sit amet.

Завдання 5 – Поєднання значень лінійного та радіального градієнтів + float позиціонування блоків

- створіть 5 змістових блоків за зразком;
- ширина блоку – 300px;
- висота блоку – 400px;
- ширина та висота картинки – 200px;
- задайте для кожного блоку лінійні, радіальні та множинні градієнти та отримайте результат наведений на рисунку.

Зверстати сторінку за прикладом – сторінка page_5.html (Завдання 5):

Завдання 1

Завдання 2

Завдання 3

Завдання 4

Завдання 5

